

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	4	3	5
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	5
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 5th Semester
(2123)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

(In all Mediums)

Paper : Media Management, Ethics and Laws

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— Question No. 1 is compulsory. Attempt **ONE** question from each Unit.

1. Explain any **SEVEN** of the following in about **50-75** words each :

- (i) Conglomerate
- (ii) Right to privacy
- (iii) Plagiarism
- (iv) Convergence
- (v) First press commission
- (vi) Freedom of speech and expression
- (vii) Paid news
- (viii) Press Council of India
- (ix) Libel
- (x) RTI.

2×7=14

UNIT-I

2. Critically analyse the Cross Media Ownership pattern. Support your answer with examples. 14

OR

3. What is Sole Proprietorship ? Compare it with Media Partnership. 14

UNIT-II

4. Describe with examples the principles of management by Henry Fayol and their application to media organisations. 14

OR

5. Describe the organizational structure of a TV and Radio station. 14

UNIT-III

6. Describe the responsibilities of a journalist. 14

OR

7. Explain in brief the code of ethics given by the Press Council of India. 14

UNIT-IV

8. Critically analyse the RTI Act. Give suitable example. 14

OR

9. Define copyright. Explain the important provisions of the Copyright Act. 14

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न नम्बर 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात को लगभग 50-75 शब्दों में समझाइये :

- (i) समूह
- (ii) निजता का अधिकार
- (iii) साहित्यिक चोरी
- (iv) अभिसरण
- (v) प्रथम प्रेस आयोग
- (vi) भाषण और अभिव्यक्ति की स्वतंत्रता
- (vii) पेड न्यूज
- (viii) भारतीय प्रेस परिषद
- (ix) मानहानि
- (x) RTI.

2×7=14

यूनिट-I

2. क्रॉस मीडिया स्वामित्व पैटर्न का आलोचनात्मक विश्लेषण करें। उदाहरणों सहित अपने उत्तर का समर्थन करें। 14

अथवा

3. एकल स्वामित्व क्या है ? इसकी तुलना मीडिया पार्टनरशीप से करें। 14

यूनिट-II

4. हेनरी फेयोल द्वारा प्रबंधन के सिद्धांतों और मीडिया संगठनों में उनके अनुप्रयोग का उदाहरणों सहित वर्णन करें। 14

अथवा

5. टी.वी. और रेडियो स्टेशन की संगठनात्मक संरचना का वर्णन करें। 14

यूनिट-III

6. एक पत्रकार के उत्तरदायित्वों का वर्णन करें। 14

अथवा

7. भारतीय प्रेस परिषद द्वारा दी गई आचार संहिता को संक्षेप में समझाइये। 14

यूनिट-IV

8. RTI अधिनियम का आलोचनात्मक विश्लेषण करें। उपयुक्त उदाहरण दीजिये। 14

अथवा

9. कॉपीराइट को परिभाषित करें। कॉपीराइट अधिनियम के महत्वपूर्ण प्रावधानों को समझाइये। 14

(पंजाबी अनुवाद)

नੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 50-75 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ :

- (i) ਸਮੂਹ
- (ii) ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
- (iii) ਸਾਹਿਤਕ ਚੋਰੀ

- (iv) ਕਨਵਰਜੈਂਸ
- (v) ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੈਸ ਕਮਿਸ਼ਨ
- (vi) ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ
- (vii) ਪੇਡ ਨਿਊਜ਼
- (viii) ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
- (ix) ਅਪਮਾਨ-ਲੇਖ (Libel)
- (x) RTI

2×7=14

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਕ੍ਰਾਸ ਮੀਡੀਆ ਮਲਕੀਅਤ ਪੈਟਰਨ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

14

ਜਾਂ

3. ਸੋਲ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਸ਼ਿਪ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮੀਡੀਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ ਕਰੋ।

14

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਹੈਨਰੀ ਫਾਈਓਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

14

ਜਾਂ

5. ਇੱਕ ਟੀਵੀ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

14

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

14

ਜਾਂ

7. ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੈਤਿਕ ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ (Ethics) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

14

ਯੂਨਿਟ-IV

8. RTI ਐਕਟ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। ਢੁਕਵੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।

14

ਜਾਂ

9. ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

14